

Osma nedeľa v období cez rok C

27. 2. 2022

Lk 6, 39 – 45

Milé sestry a bratia v Kristovi

V minulú nedeľu sme počuli snáď tú najnáročnejšiu výzvu, ktorá sa v evanjeliu nachádza: výzvu aby sme prekonávali nenávisť láskou, agresiu neodplácaním. Aby sme sa nemýlili – Ježiš z nás touto výzvou nechcel urobiť fackovacích panákov, ani nám nezakázal brániť sa. Skôr nás vyzval nenechať sa vtiahnuť do kruhu nenávisť, ktorá má svoju vlastnú logiku. Niekedy hovoríme, že obrana nemá presahovať samotný útok.

Bolo by zjednodušujúce myslieť si, že Ježiš nám chcel dať nejaký pomyselný návod na bezprostredné víťazstvo nad inými. Ani nám nechcel nahovoriť, že takto odstránime všetku nenávisť a agresiu z tohto sveta. Ale Ježiš výzvu k neodplácaniu spája so spravodlivosťou Boha – Boh predsa dáva vychádzať slnku nad dobrých i zlých. Aj my, ak sa nenecháme vtiahnuť do diabolského kruhu zla, môžeme mať Boha na svojej strane. Čo z dlhšieho horizontu znamená veľa. V tom krátkodobom síce môžu víťaziť tí, ktorí bojujú silou, klamstvom, násilím, tí ale nemôžu počítať s Bohom na svojej strane. Boh dáva svoje požehnanie tým, čo sú na strane pokoja, mieru.

Že to nie je jednoduchá situácia – že je potrebné rozlišovať duchov, naznačuje dnešný úryvok evanjelia: Ježiš tu pokračuje - po ovocí, podľa skutkov je možné poznať človeka. Zlo, nenávisť, agresia nemôžu splodiť spravodlivosť, nemôžu nastoliť dobré vzťahy, ale plodia len ďalšie zlo. Iste v situácii ohrozenia je na mieste obrana, ale celkovo sa máme usilovať vyčistiť svoj pohľad, aby sme videli lepšie seba i toho druhého. Ježiš k tomu používa prirovnanie k smietke v oku druhého a brvno vo vlastnom. Kedysi, keď som bol mladší mal som pocit, že toto prirovnanie nie je zrovna najšťastnejšie. Nevieme si totiž predstaviť, ako by sa mohlo do takého malého orgánu ako je ľudské oko zmestiť brvno.

Ak ale zohľadníme mechanizmus projekcie, ktorý sa v nás často podvedome deje – keď prenášame seba, pozitíva i negatíva do tých druhých, potom vieme, že aj malá smietka sa môže v určitej vzdialenosti premietnuť do niečoho obrovského. To pozná každý, kto niekedy premietal obrázky, či už film, alebo diapozitívy. Ježiš túto situáciu ale vníma ešte komplexnejšie: práve naše veľké chyby nám neumožňujú správne vidieť druhého. Mechanizmus projekcie prenášania svojich chýb do tých druhých, videnie vlastných chýb na druhých nakoniec v našom oku narastie na niečo obrovské, na brvno, takže inak ako zmenou zmýšľania, prehodnotením samých seba túto situáciu ani nemôžeme riešiť. Ježiš je tu radikálny: odstráň najprv zlo zo svojho oka, vyčisti svoj vlastný pohľad a potom budeš lepšie vidieť. Začni sám od seba - až potom budeš môcť povedať svojmu blížnemu, dovoľ, aby som ti vytiahol smietku z tvojho oka. Ježiš nás vyzýva, aby sme sa snažili priblížiť k jemu – nášmu učiteľovi. Aby sme sa my sami snažili stávať sa dobrými a robili tento svet lepším. Je to cesta k ozdraveniu nielen nášho malého mikrosveta – našich osobných vzťahov, ale aj toho veľkého makrosveta.

Apoštol Pavol túto cestu spája s víťazstvom nad smrťou. Podľa Pavla ostňom smrti je hriech a ten čerpá svoju moc zo Zákona. Tu je vhodné pripomenúť, že Zákon môžeme v skratke (aj keď asi príliš zjednodušujúco) zhrnúť do zásady „oko za oko, zub za zub“. Pavol hovorí, že s Kristom môžeme zničiť osteň smrti. S Kristom teda môžeme prekonať Zákon a ísť ďalej ako nás on nabáda a vytvorí tak

možnosť nového života. Povedané Pavlovým slovníkom môžeme porušiteľnú podobu nášho života obliecť do neporušiteľnosti. To ale bolo povedané s dôrazom na nový spravodlivejší život, ktorý naznačuje Kristus. Nie preto, aby sa zakonzervovalo zlo, stará podoba sveta, ale aby sme otvorili šancu novému životu.

Prosme za to, aby nám nechýbala táto Pavlova viera. Aby sme sa aj my učili pripravovať šancu novému životu.

Viliam Arbet